

دنيا له پهنجرهه رووسياوه؛ شهري ساردى مۆسكو له گهل روژئاوا

11-03-2024

نووسه رهاكان

زريان روژه لاتى

كورتته : له دواى قسه كانى سه روكى فه رهنسا سه بارهت به پئويستى به شدارى راسته وخوى سه ربازه كانيان له شهري ئوكرائنا، پووتين گوتى ئيمه چه كى وامان هه به كه ده توانين به وه ته وروپا بپيكن. ئەمەش ئاماژە بە ك بوو بۆ ئەگهري به كارهينانى مووشه كى ته تۆمى تاكتيكى له ئەگهري فراوانبوونى شهردا. رووسيا ته زموونى شهريكى ساردى له گهل روژئاوا هه به كه تپيدا دوپاندى، به ئەگهري زور ته مجارهش، سه رهپاي ته وهى كه پالپشتى كاتى هه نديك ولاتى دژه روژئاواى به دهست هيناوه، به لام له ماوهى دريژخايه ندا، له پرووى سياسى و ئابوورييه وه له روژئاواى ناباته وه كه 500 ساله هه زموونى دنياى به دهسته وه به، به لام پرسيارى گوره ته وه به كه چى رووده دات ته گهر رووسيا به كرده وه دهست به په له پيتكهى مووشه كه ته تۆميه كانيدا بنيت؟ ئەمەش پرسيارى كه دهشنى دووجار بيري لى بكرتته وه.

بەشى دووم

ﻏﻼﺩﯨﻤﯩﺮ ﻳﻪﻛﯩﻚ ﻟﻪ ﻧﺎﻭﻩ ﺑﺎﻭﻩﻛﺎﻧﻰ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎﻳﻪ ﻛﻪ ﻭﺍﺗﺎﻱ ﺣﺎﻛﯩﻤﻰ ﺟﯩﻬﺎﻥ ﺩﻩﺩﺍﺕ. ﺧﺎﻟﻪ ﻟﺎﻭﺍﺯﻩﻛﺎﻧﻰ ﺋﻪﻭ ﻭﻻﺗﻪ ﻟﻪﺭﭘﻮﻭﻱ ﺑﻪﺭﮔﺮﯨﻴﻪﻭﻩ، ﻭﻩﻙ ﻧﻪﺑﻮﻭﻧﻰ ﺑﻪﺭﺑﻪﺳﺘﻰ ﺳﺮﻭﻭﺷﺘﻰ ﻭﻩ ﻫﻪﺑﻮﻭﻧﻰ ﺳﻪﺭﻣﺎﻳﻪﻳﻪﻛﻰ ﺯﯗﺭ، ﭘﺎﻟﻨﻪﺭﺑﻮﻭﻥ ﺑﯘ ﺋﻪﻭﻩﻱ ﻛﻪ ﺣﺎﻛﯩﻤﻪﻛﺎﻧﻰ ﻣﯘﺳﻜﯘﮔﻮﻏﻪﻟﯩﻚ ﺟﺎﺭ ﺑﯩﺮﯗﻛﻪﻱ ﮔﺮﺗﻨﻰ ﺧﺎﻛﻰ ﺩﯨﻜﻪﻳﺎﻥ ﻫﻪﺑﯩﺖ ﺑﯘ ﭘﺎﺭﺍﺳﺘﻨﻰ ﺧﯘﻳﺎﻥ. ﺋﻪﻣﻪ ﻟﻪ ﻛﺎﺗﻰ ﭘﺘﺮﻱ ﮔﻪﻭﺭﻩﻭﻩ ﻛﻪ ﺩﺍﻭﺍﻱ ﮔﺮﺗﻨﻰ ﺋﯩﺮﺍﻥ ﻭﻩ ﻫﯩﻨﺪﯨﺴﺘﺎﻧﻰ ﺩﻩﻛﺮﺩ ﻫﻪﺗﺎﻭﻩﻛﻮ ﻭﻩﺧﺘﻰ ﺋﻼﺩﯨﻤﯩﺮﻩﻛﻪﻱ ﺋﯩﺴﺘﺎﺵ ﻫﻪﺭﻭﺍ ﺑﻮﻭﻩ. ﻟﺎﻱ ﻛﺮﻣﻠﯩﻦ ﻛﻪ ﺑﻪ ﻛﻮﺭﺩﯨﻴﻪﻛﻪﻱ ﺧﯘﻣﺎﻥ ﻭﺍﺗﺎﻱ ﻗﻪﻟﺎ ﺩﻩﺩﺍﺕ، ﺗﺮﺳﯩﻜﻰ ﺑﻪﺭﺩﻩﻭﺍﻡ ﻟﻪ ﻫﯩﺰﯨﺸﻰ ﺩﻩﺭﻩﻛﻰ ﺑﻪ ﺗﺎﻳﺒﻪﺗﻰ ﻟﻪ ﺭﯗﺯﺋﺎﻭﺍﻭﻩ ﻫﻪﻳﻪ. ﺑﯘﻳﻪ ﻓﺮﺍﻧﺒﻮﻭﻧﻰ ﻧﺎﺗﯘ ﻭﻩ ﻳﻪﻛﯩﺘﯩﻲ ﺋﻪﻭﺭﻭﭘﺎ ﺑﻪ ﻫﻪﺭﭘﻪﺷﻪﻳﻪﻛﻰ ﺑﻮﻧﯩﺪﻱ ﻟﻪﺳﻪﺭ ﺧﯘﻱ ﺩﺍﺩﻩﻧﯩﺖ.

ﻟﻪﻡ ﺳﻪﻓﻪﺭﻩﻱ ﻣﯘﺳﻜﯘﮔﻮﻏﺎ ﺋﻪﻟﯩﻜﺴﺎﻧﺪﻩﺭ ﺩﻭﻭﮔﯩﻨﯩﻢ ﺑﯩﻨﻰ ﻛﻪ ﻫﻪﻧﺪﯨﻚ ﺑﻪ ﺋﻪﻗﻠﻰ ﺟﯩﻮﭘﯘﻟﻪﺗﯩﻜﻰ ﺋﯩﺴﺘﺎﻱ ﻛﺮﻣﻠﯩﻦ ﻧﺎﻭﻱ ﺩﻩﺑﻪﻥ. ﺑﻪﺷﯩﻚ ﻟﻪ ﻣﯩﺪﯨﺌﺎﻱ ﺭﯗﺯﺋﺎﻭﺍ ﻭﻩﻙ ﻓﺎﺷﯩﻴﺴﺖ ﻭﻩ ﺷﻪﺭﺧﻮﺯ ﻧﺎﻭﻱ ﺩﻩﺑﻪﻥ ﻛﻪ ﺑﻪ ﺗﯩﻮﺭﯨﻴﻪﻛﺎﻧﻰ ﺧﯘﻱ ﺭﯨﮕﻪﻱ ﺑﯘ ﺷﻪﺭﭘ ﻛﺮﺩﻭﻭﻩﺗﻪﻭﻩ، ﺑﻪﺷﯩﻚ ﻟﻪ ﺭﻭﻭﺳﻪﻛﺎﻧﯩﺶ ﻭﻩﻙ ﻓﻪﻳﻠﻪﺳﻮﻭﻑ ﻭﻩ ﺟﯩﻮﭘﯘﻟﻪﺗﻜﺮﺍﻧﯩﻜﻰ ﻟﯩﻬﺎﺗﻮﻭ ﻧﺎﻭﻱ ﺩﻩﺑﻪﻥ. ﻟﻪ ﺑﯩﺮﻱ ﺑﻮﻭ ﻛﻪ ﺳﺎﻟﻰ 2017 ﻫﺎﺗﯩﺒﻮﻭﻩ ﻫﻪﻭﻟﯩﺰ ﻭﻩ ﺳﻪﺭﺩﺍﻧﻰ ﻛﻮﺭﺩﯨﺴﺘﺎﻧﻰ ﻛﺮﺩﯨﺒﻮﻭ. ﺩﻭﻭﮔﯩﻦ ﭘﯩﻴﻮﺍﻳﻪ ﻛﻪ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎ ﻫﯩﭻ ﭼﺎﺭﻩﻳﻪﻛﻰ ﻧﯩﻴﻪ ﺟﮕﻪ ﻟﻪﻭﻩﻱ ﻛﻪ ﻟﻪ ﺋﯘﺭﺍﺳﯩﻴﺎ ﺧﯘﻱ ﺭﯨﻜﺒﺨﺎﺗﻪﻭﻩ، ﺋﻪﻣﻪﺵ ﺩﻩﻛﺮﯨﻚ ﻭﻩﺭﮔﯩﺰﺍﻧﯩﻜﻰ ﺩﯨﻜﻪﻱ ﺩﻩﺳﺘﻪﻭﺍﺯﻩﻛﺎﻧﻰ ﺑﻠﯘﻛﻰ ﺭﯗﺯﻫﻪﻟﺌﺎﺕ، ﻳﻪﻛﯩﺘﯩﻲ ﺳﯘﻗﯩﻴﻪﺕ ﺑﺎﻥ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎﻱ ﻗﻪﻳﺴﻪﺭﻱ ﺑﯩﺖ. ﺋﻪﮔﻪﺭ ﺋﻪﻣﻪﺵ ﻧﻪﻛﺎﺕ، ﻳﺎﻥ ﺭﯗﺯﺋﺎﻭﺍ ﭘﻪﻟﺎﻣﺎﺭﻱ ﺩﻩﺩﺍﺕ ﻭﻩ ﻻﻳﻪﻙ ﻟﻪ ﺧﺎﻛﻪﻛﻪﻱ ﺩﻩﺑﺎﺕ، ﻳﺎﻥ ﭼﯩﻦ ﻟﻪ ﺭﯨﻲ ﻛﺎﺯﺍﺧﺴﺘﺎﻧﻪﻭﻩ ﺧﯘﻱ ﺩﻩﮔﻪﻳﻨﯩﻨﺘﻪ ﺳﯩﻴﺮﯨﻴﺎ ﻭﻩ ﺩﻩﺳﺖ ﺑﻪﺳﻪﺭ ﺧﯩﺰ ﻭﻩ ﺑﻪﺭﻩﻛﺎﺗﻪﻛﺎﻧﻰ ﺋﻪﻭﻳﺪﺍ ﺩﻩﮔﺮﯨﺖ ﻳﺎﺧﻮﺩ ﻫﯩﺰﯨﻜﻰ ﺋﯩﺴﻼﻣﻰ ﻟﻪ ﺷﺎﻧﻰ ﺧﻮﺍﺭﻩﻭﻩ ﻫﻪﺗﺎ ﺭﻭﻭﺑﺎﺭﻱ ﻗﯘﻟﮕﺎ ﺩﯨﺖ ﻭﻩ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎ ﺩﻩﻫﺎﺭﯨﺖ. ﺑﯘﻳﻪ ﻫﯩﺰﺍﺩﺭﻱ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎ ﻭﻩﻙ ﺗﺎﻛﻪ ﭼﺎﺭﻩ ﺩﻩﺯﺍﻧﯩﺖ. ﺋﻪﻭ ﭘﯩﻴﻮﺍﻳﻪ ﺋﯘﺭﺍﺳﯩﻴﺎ ﺩﻟﻰ ﺩﻧﻴﺎﻳﻪ ﻭﻩ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎﺵ ﺩﻟﻰ ﺋﯘﺭﺍﺳﯩﻴﺎﻳﻪ، ﺑﯘﻳﻪ ﭘﯩﻴﻮﺳﺘﻪ ﺳﻪﺭﻛﺮﺩﺍﻳﻪﺗﯩﻲ ﺋﻪﻡ ﻧﺎﭼﻪﻳﻪ ﺑﻜﺎﺕ ﻭﻩ ﻟﻪ ﺩﺯﻱ ﺟﯩﻬﺎﻧﻰ ﺗﺎﻙ ﺟﻪﻣﺴﻪﺭﻱ ﺭﺍﻭﻩﺳﺘﯩﺖ. ﺑﯘ ﺋﻪﻣﻪﺵ ﭘﯩﻴﻮﺳﺘﻪ ﺳﻪﺭﻩﺗﺎ ﺩﻩﺳﻪﻟﺌﺎﺗﯩﻜﻰ ﺗﯘﻛﻤﻪﻱ ﻧﯩﻮﺧﯘﻱ ﻫﻪﺑﻦ، ﺩﻭﺍﺗﺮ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎ ﻟﻪﺳﻪﺭ ﺑﻨﻪﻣﺎﻱ ﻧﻪﺗﻪﻭﻩﻳﻰ-ﺗﺎﻳﯩﻨﻰ ﺳﻼﻓﻰ ﺋﯘﺭﺗﯘﺩﯗﻛﺴﻰ ﻛﺮﯗﻛﻰ ﺩﻩﺳﻪﻟﺌﺎﺕ ﻟﻪ ﺋﯘﺭﺍﺳﯩﻴﺎ ﺩﺍﺑﯩﻦ ﻭﻩ ﭘﺎﺷﺎﻥ ﻟﻪﮔﻪﻝ ﻫﯩﺰﻩﻛﺎﻧﻰ ﺩﯨﻜﻪﻱ ﺭﯗﺯﻫﻪﻟﺌﺎﺕ ﻭﻩﻙ ﺋﯩﺮﺍﻥ، ﭼﯩﻦ ﻭﻩ ﻫﯩﻨﺪﯨﺴﺘﺎﻥ ﻭﻩ ﺗﻪﻧﺎﻧﻪﺕ ﻟﻪﮔﻪﻝ ﻫﻪﻧﺪﯨﻚ ﻟﻪ ﻫﯩﺰﻩﻛﺎﻧﻰ ﺋﻪﻭﺭﻭﭘﺎﺷﺪﺍ ﻫﺎﻭﭘﻪﻳﻤﺎﻧﻰ ﺑﻜﺎﺕ.

ﻣﺎﺭﯨﺎ ﺯﺍﺧﺎﺭﯗﻓﺎ ﮔﯘﻟﯩﻜﻰ ﮔﻪﻭﺭﻩﻱ ﻟﻪ ﻳﻪﺧﻪﻱ ﺧﯘﻱ ﺩﺍﺑﻮﻭ، ﺑﺎﺳﻰ ﻟﻪ ﻛﺎﺭﯨﮕﻪﺭﯨﻲ ﻛﯘﻟﯘﻧﯩﺎﻟﯩﺰﯨﻤﻰ ﻣﯩﺪﯨﺌﺎﻳﻰ ﺩﻩﻛﺮﺩ ﻭﻩ ﺩﻩﻳﮕﯘﺕ ﺋﯩﺪﻱ ﺧﻪﻟﻜﻰ ﺟﯩﻬﺎﻥ ﺗﻪﻧﯩﺎ ﺑﻪﺷﺪﺍﺭﻱ ﻟﻪ ﺩﺍﻓﯘﺱ ﻭﻩ ﻛﯘﻧﻔﺮﺍﻧﺴﻰ ﺋﻪﻣﻨﯩﻲ ﻣﯩﻮﻧﯩﺸﻦ ﻧﺎﻛﻪﻥ ﻭﻩ ﺳﻪﺭﺍﺩﻧﻰ ﺋﯩﺮﻩﺵ ﺩﻩﻛﻪﻥ. ﻣﻨﯩﺶ ﺑﺎﺳﻰ ﻛﯘﭘﻪﻧﺪﻱ ﻫﻪﻭﻟﯩﺰ ﻭﻩﻙ ﻛﯘﭘﻪﻧﺪﯨﻚ ﻟﻪ ﻛﯘﻧﺘﺮﯨﻦ ﺷﺎﺭﻱ ﻛﻮﺭﺩﯨﺴﺘﺎﻥ ﻭﻩ ﺭﯗﺯﻫﻪﻟﺌﺎﺗﻰ ﻧﯩﻮﻩﺭﺍﺳﺘﯩﻢ ﺑﯘ ﻛﺮﺩ ﻛﻪ ﺑﻪﻻﻳﻪﻭﻩ ﺳﻪﺭﻧﭽﺮﺍﻛﯩﺶ ﺑﻮﻭ. ﭘﻮﻭﺗﯩﻦ ﻟﻪ ﭘﻪﻳﺎﻣﻪﻛﻪﻱ ﺧﯘﻳﺪﺍ ﺑﯘ ﻛﯘﭘﻪﻧﺪﻱ ﻓﺮﻩﺟﻪﻣﺴﻪﺭﻱ ﻭﻩ ﺩﯗﺳﺘﺎﻳﻪﺗﯩﻲ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎ ﮔﯘﺗﻰ، ﻟﻪ 130 ﻭﻻﺗﻪﻭﻩ ﺧﻪﻟﻚ ﻫﺎﺗﻮﻭﻥ ﻭﻩ ﺋﻪﻣﻪﺵ ﻧﯩﺸﺎﻧﻪﻱ ﺋﻪﻭﻩﻳﻪ ﻛﻪ ﺳﯩﻴﺎﺳﻪﺗﻰ ﭘﻪﺭﺍﻭﯨﺰﺧﯩﺴﺘﯩﻨﻰ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎ ﺳﻪﺭﻧﺎﮔﺮﯨﺖ. ﺳﯩﺮﮔﻰ ﻟﺎﻗﺮﯗﻑ ﺑﯘ ﺧﯘﻱ ﻫﺎﺗﻪ ﻛﯘﻧﻔﺮﺍﻧﺴﻪﻛﻪ ﻭﻩ ﺋﻪﻭﯨﺶ ﺟﻪﺧﺘﻰ ﻟﻪﻭﻩ ﻛﺮﺩﻩﻭﻩ ﻛﻪ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎ ﺑﻪﺭﺩﻩﻭﺍﻡ ﺩﻩﺑﯩﺖ ﻟﻪ ﺩﯨﭙﻠﯘﻣﺎﺳﯩﻲ ﺟﻪﻣﺎﻭﻩﺭﻱ ﺧﯘﻱ ﻭﻩ ﺋﯩﺴﺘﺎﺵ ﺯﯨﺎﺗﺮ ﻟﻪ ﺟﺎﺭﺍﻥ ﺩﯗﺳﺘﻰ ﻫﻪﻳﻪ. ﮔﯘﺗﯩﺸﻰ ﺑﻪﻣﺰﻭﺍﻧﻪ ﻛﯘﻧﻔﺮﺍﻧﺴﻰ ﮔﻪﻧﺠﺎﻧﻰ ﺟﯩﻬﺎﻥ ﻟﻪ ﺳﯘﭼﻰ ﺑﻪﺭﯨﻮﻩﺩﻩﺑﻪﻥ. ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎ ﭘﯩﻴﻮﺍﻳﻪ ﻛﻪ ﺭﯗﺯﺋﺎﻭﺍ ﺑﻪ ﺩﻩﺳﺘﻰ ﺋﻪﻧﻘﻪﺳﺖ ﺗﺮﺳﻰ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎ (ﺭﻭﺳﯘﻓﯘﺑﻰ) ﺩﻩﺧﺎﺗﻪ ﺩﻟﻰ ﻋﺎﻟﻪﻡ ﻭﻩ ﺋﻪﻣﺎﻧﯩﺶ ﻟﻪ ﺭﻗﻰ ﺭﯗﺯﺋﺎﻭﺍ ﺑﺎﺳ ﻟﻪ ﺩﯗﺳﺘﺎﻳﻪﺗﯩﻲ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎ(ﺭﻭﺳﯘﻓﯘﻟ) ﺩﻩﻛﻪﻥ ﻛﻪ ﭘﯩﺪﻩﭼﻦ ﺑﻪﺷﯩﻚ ﻟﻪ ﺩﯨﭙﻠﯘﻣﺎﺳﯩﻲ ﺟﻪﻣﺎﻭﻩﺭﻱ ﺭﻭﻭﺳﻰ ﺑﯩﺖ ﻛﻪ ﻟﻪﻡ ﺩﻭﻭﺳﺎﻟﻪﻱ ﺩﺍﻭﯨﺪﺍ ﺳﻪﺭﻧﭽﻰ ﻛﺮﻣﻠﯩﻨﯩﺸﻰ ﺭﺍﻛﯩﺸﺎﻭﻩ ﺑﯘﻳﻪ ﺑﺮﻩﻭﯨﻜﻰ ﺯﯨﺎﺗﺮﻱ ﺑﻪ ﻛﯘﻧﻔﺮﺍﻧﺴﻰ ﻭﻩ ﻛﯘﺑﻮﻭﻧﻪﻭﻩﻱ ﻟﻪﻣﺠﯘﺭﻩ ﺩﺍﻭﻩ.

ﻟﻪ ﻛﺎﺗﻰ ﺭﯗﻳﺸﺘﯩﻦ ﺑﯘ ﺷﻮﻧﯩﻨﻰ ﻛﯘﻧﻔﺮﺍﻧﺴﻪﻛﻪ، ﻛﻪﺳﯩﻜﻰ ﻣﻪﻛﺪﯗﻧﻰ ﻟﻪ ﺗﻪﻧﯩﺸﺘﯩﻢ ﺩﺍﻧﯩﺸﺘﯩﺒﻮﻭ. ﮔﯘﺗﻰ ﺗﯘ ﻟﻪ ﭼﻪ ﻧﻪﺗﻪﻭﻩﻳﻪﻛﻰ؟ ﺑﻪ ﺭﻩﻧﮕﻰ ﭘﯩﻨﺴﺘﯩﻤﺪﺍ ﺗﯩﻜﻪﻭﺗﯩﺒﻮﻭ، ﻭﺍﻳﺰﺍﻧﯩﻴﻮ ﻣﻨﯩﺶ ﻟﻪ ﻭﻻﺗﯩﻜﻰ ﺳﻼﻗﯩﻜﯩﻴﻪﻭﻩ ﻫﺎﺗﻮﻭﻡ. ﻛﺎﺗﻰ ﮔﯘﺗﯩﻢ ﻛﻮﺭﺩﯨﻢ، ﻳﻪﻛﺴﻪﺭ ﮔﯘﺗﻰ ﺋﺎﻫﺎ ﺋﯩﻮﻩ ﺋﻪﻭﺍﻧﻪﻱ ﺩﯗﺳﺘﻰ ﺋﻪﻣﺮﯨﻜﺎ ﻭﻩ ﺩﻭﻭﺯﯨﻤﻨﻰ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎﻥ. ﭘﯩﻜﻪﻧﯩﻨﯩﻢ ﻫﺎﺕ، ﭼﻮﻧﻜﻪ ﺣﻜﯘﻣﻪﺗﻰ ﻭﻻﺗﻪﻛﻪﻱ ﺧﯘﻱ ﻟﻪ ﻣﻪﻛﺪﯗﻧﯩﻴﺎﻱ ﺑﺎﻛﻮﻭﺭ، ﺩﯗﺳﺖ ﻭﻩ ﻫﺎﻭﭘﻪﻳﻤﺎﻧﻰ ﺋﻪﻣﺮﯨﻜﺎﻳﻪ. ﺋﯩﻨﭽﺎ ﺑﯘﻡ ﺭﺍﺳﺘﯩﻜﺮﺩﻩﻭﻩ. ﮔﯘﺗﯩﻢ ﺑﻪﻟﻰ ﭘﻪﻳﻮﻩﻧﺪﯨﻲ ﻛﻮﺭﺩ ﻟﻪﮔﻪﻝ ﺋﻪﻣﺮﯨﻜﺎ ﺑﺎﺷﻪ، ﺑﻪﻟﺎﻡ ﺋﻪﻣﻪ ﻭﺍﺗﺎﻱ ﺩﻭﻭﺯﯨﻤﻨﺎﻳﻪﺗﯩﻲ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎ ﻧﺎﺩﺍﺕ. ﺩﯗﺧﻰ ﻛﻮﺭﺩﯨﻢ ﺑﯘ ﺭﻭﻭﻥ ﻛﺮﺩﻩﻭﻩ، ﺋﯩﻨﭽﺎ ﮔﯘﺗﻰ ﺗﻪﻭﺍﻭﻩ ﺋﯩﻮﻩ ﻧﻪﺗﻪﻭﻩﻳﻪﻛﻰ ﺳﺘﻪﻣﻠﯩﻜﺮﺍﻭﻥ. ﻣﻪﺩﺍﻟﯩﻴﺎﻳﻪﻛﻰ ﭘﻪﺭﯗﻥ، ﻳﻪﻛﯩﻚ ﻟﻪ ﺧﻮﺩﺍﻛﺎﻧﻰ ﺳﻪﺭﺩﻩﻣﻰ ﺑﺘﭙﻪﺭﺳﺘﯩﻲ ﺳﻼﻗﻪﻛﺎﻧﻰ ﻟﻪ ﻣﻠﺪﺍ ﺑﻮﻭ ﻛﻪ ﻟﺎﻱ ﺋﻪﻭﺍﻥ ﺧﻮﺩﺍﻱ ﺷﻪﺭﭘ ﻭﻩ ﺋﺎﺳﻤﺎﻧﻪﻛﺎﻧﻪ. ﺩﯨﺒﺎﺭﯨﻮﻭ ﻛﻪ ﺑﻪ ﺋﺎﻳﺪﯨﻴﺎﻛﺎﻧﻰ ﺯﯨﻨﺪﻭﻭﻛﺮﺩﻧﻪﻭﻩﻱ ﺑﯩﺮﻱ ﺳﻼﻗﯩﻜﻰ ﻟﻪﻧﯩﻮﺍﻥ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎ ﻭﻩ ﺯﻣﺎﺭﻩﻳﻪﻙ ﻭﻻﺗﻰ ﺋﻪﻭﺭﻭﭘﺎﻱ ﺭﯗﺯﻫﻪﻟﺌﺎﺗﺪﺍ ﻛﺎﺭﯨﮕﻪﺭ ﺑﻮﻭﻩ. ﺩﻩﻳﮕﯘﺕ ﺑﺮﺍ ﺋﯩﻤﻪ ﻟﻪ ﻫﻪﻣﻮﻭ ﺷﺘﯩﻜﯩﺪﺍ ﻟﻪﻭﺍﻧﻪﻱ ﺭﯗﺯﺋﺎﻭﺍ ﺟﯩﺎﻭﺍﺯﯨﻦ. ﺋﯩﻤﻪ ﺑﻪ ﺋﻪﻟﻔﻮﺑﯩﻲ ﺳﯩﺮﯨﻠﯩﻚ ﺩﻩﻧﻮﻭﺳﯩﻦ ﺋﻪﻭﺍﻥ ﺑﻪ ﻻﺗﯩﻦ، ﺋﯩﻤﻪ ﺋﯘﺭﺗﯘﺩﯗﻛﺴﯩﻦ ﺋﻪﻭﺍﻥ ﻛﺎﺳﯘﻟﯩﻜ! ﻛﺎﺗﻰ ﺋﻪﻭ ﺋﻪﻣﺎﻧﻪﻱ ﺩﻩﮔﯘﺕ ﭼﺎﻭﻱ ﻣﻦ ﻫﻪﺭ ﻟﻪ ﺳﻪﺭ ﻣﻪﺩﺍﻟﯩﻴﺎﻛﻪﻱ ﻣﻠﻰ ﺑﻮﻭ ﻛﻪ ﻫﯩﭻ ﭘﻪﻳﻮﻩﻧﺪﯨﻴﻪﻛﻰ ﻟﻪﮔﻪﻝ ﺋﯘﺭﺗﯘﺩﯗﻛﺴﻰ ﻣﻪﺳﯩﺠﯩﺪﺍ ﻧﻪﺑﻮﻭ. ﺭﺍﺳﺘﯩﻴﻪﻛﻪﻱ، ﻟﻪﻭﺍﻧﻪﻱ ﺋﺎﻳﺪﯨﻴﺎﻱ ﺳﻼﻗﯩﻜﯩﮕﻪﺭﺍﻳﻰ ﻭﻩﻙ ﺑﻨﺎﺧﻪﻳﻪﻙ ﺑﯘ ﺯﯨﻨﺪﻭﻭﻛﺮﺩﻧﻪﻭﻩﻱ ﺋﯩﻤﭙﺮﺍﺗﯘﺭﯨﻴﺎﻳﻪﻛﻰ ﻣﯘﺩﯨﺮﻧﻰ ﺭﻭﻭﺳﻰ ﺗﯘﺯﯨﻚ ﺧﻪﻳﺎﻟﻮﻱ ﺑﯩﺖ، ﭼﻮﻧﻜﻪ ﺑﯩﺠﮕﻪ ﻟﻪ ﺑﯩﻼﺭﻭﻭﺱ ﻭﻩ ﺳﺮﺑﯩﻴﺎ ﻛﻪ ﺩﯗﺳﺘﻰ ﺭﻭﻭﺳﯩﻴﺎﻥ، ﻧﺰﯨﻜﻪﻱ 10 ﻭﻻﺗﻰ ﺩﯨﻜﻪﻱ ﺳﻼﻗﯩﻜﻰ ﻫﻪﻥ ﻛﻪ ﻧﺰﯨﻜﻰ ﺋﻪﻣﺮﯨﻜﺎ ﻭﻩ ﺋﻪﻭﺭﻭﭘﺎﻥ.

ﺑﻪﺷﯩﻜﻰ ﺑﺎﺳﻪﻛﺎﻧﻰ ﻛﯘﭘﻪﻧﺪﻱ ﻓﺮﻩﺟﻪﻣﺴﻪﺭﻱ ﺯﯗﺭ ﺩﻭﻭﺑﺎﺭﻩ ﺑﻮﻭﻥ. ﻟﻪ ﻫﻪﻧﺪﯨﻚ ﺷﻮﻧﯩﻨﯩﺸﺪﺍ ﻭﻩﻙ ﮔﯘﻧﮕﺮﻩﻱ ﻫﻪﻧﺪﯨﻚ ﻟﻪ ﺣﯩﺰﺑﻪ ﺷﯘﺭﺷﮕﯩﺮﻩﻛﺎﻧﻰ ﻟﯩﻬﺎﺕ ﻛﻪ ﻛﺎﺗﻰ ﻗﺴﻪﻳﻪﻛﯩﻴﺎﻥ ﺑﻪﺩﻝ ﺑﻮﻭﺍﻳﻪ ﻳﻪﻛﺴﻪﺭ ﭼﻪﭘﻠﻪﺭﯨﺰﺍﻧﯩﻴﺎﻥ ﺩﻩﻛﺮﺩ. ﺑﯩﻨﮕﻮﻣﺎﻥ ﻟﻪ ﻛﺎﺗﻰ ﻗﺴﻪﻱ ﺩﻭﻭﺑﺎﺭﻩﺩﺍ، ﻫﻪﻧﺪﯨﻚ ﺟﺎﺭ ﻣﺮﯗﻑ ﺑﻪ ﺩﻩﺳﺘﻰ ﺧﯘﻱ ﻧﯩﻴﻪ ﻭﻩ ﺧﻪﻭ ﺩﻩﻳﺒﺎﺗﻪﻭﻩ. ﻫﻪﺳﺘﯩﻤﻜﺮﺩ ﻛﻪ ﺑﯘ ﭼﻪﻧﺪ ﭼﺮﻛﻪﻳﻪﻙ ﻛﻪﺭﻭﯨﺸﻜﻪ ﺧﻪﻭﯨﻜﻢ ﻛﺮﺩ ﻛﻪ ﻟﻪ ﭘﺮﺍ ﺩﻩﺳﺘﻪﻭﺍﺯﻩﻳﻪﻛﻰ ﭘﻪﻳﻪ ﺋﯩﺴﻜﯘﺑﺎﺭ، ﺭﯗﺯﻧﺎﻣﻪﻗﺎﻧﻰ ﺑﻪﺭﺍﺯﯨﻠﻰ ﺳﻪﺭﻧﭽﻰ ﺭﺍﻛﯩﺸﺎﻡ: ﻣﯩﺠﻮﻩﺭﻩﻛﺎﻧﻰ ﻣﻮﻗﺎﻭﻩﻣﻪ ﻟﻪﺩﺯﻱ ﺭﯗﺯﺋﺎﻭﺍ! ﻧﺎﻭﻩﻛﻪﻱ، ﭘﺎﺑﻠﯘ ﺋﯩﺴﻜﯘﺑﺎﺭﻱ ﺑﯩﺮ ﻫﯩﻨﺎﻣﻪﻭﻩ. ﻛﺮﺍﺳﻪﻛﻪﻱ ﺑﻪﺳﻪﺭ ﭘﺎﻧﺘﯘﻟﻪﻛﻪﻳﺪﺍ ﺷﯘﺭﻛﺮﺩﯨﺒﻮﻭﻭﻩ ﻭﻩ ﺑﺎﺳﻰ ﻟﻪ ﻣﻮﻗﺎﻭﻩﻣﻪﻱ ﺣﻮﻭﺳﯩﻴﻪﻛﺎﻥ، ﺳﻼﻗﻪﻛﺎﻥ، ﻻﺗﯩﻨﯩﻴﻪﻛﺎﻥ ﻭﻩ ﭼﯩﻨﯩﻴﻪﻛﺎﻥ

له دژى رۇژتاوا دەکرد. دياربوو كه ئهو دەستەواژەبەى مېجھەرى موقاومەى له ئىرانىيەكان به قەرز وەرگرتبوو. ئەمەش دەكرى رووخسارىكى يەكگرتنى چەپ و ئىسلامىيەكان له دژى رۇژتاوا بېت؛ يەكگرتنى ناكوكةكان! شېخ عومران حوسىن كه مەلايەكى پاكستانىيە و له ئەمريكاي لاتىن دەژى، قسەبەكى بۇ دووگىن سەندەوه و چەند ئايەتېكى قورئانى پىرۇزى بۇ برەودان به بابەتى فرە جەمسەرى هېنايەوه. له پشووەكەدا تۇزى قسەمان كرد. گوتم ناكري ئايەتى قورئان تەنيا بۇ مەرامىكى سياسى ديارىكراو بەكاربىرى. تۇزىك راوهستا و گوتى مەبەستت چىيە؟ گوتم ئايەتى پىرۇزى «انا جعلناكم...» تان بۇ پاساوهىنايەوه بۇ فرەجەمسەرى باس كرد له نىوان دەولەتان و هېزدارەكاندا، بەلام ئەى چى دەلى ئەگەر له وئاتىكى موسلماندا دەسەلات تەنيا له لايەن بەك گەلەوه قۇرخ كرابىت و ئەوانى دىكە سەركوت بكرىن؟ بۇ نموونە كورد له لايەن برا موسلمانەكانى خۇبەوه سەركوت دەكرىت خۇ له لايەن ئەمريكا يان رووسياوه سەركوت ناكري. گوتى راست دەكەى. كورد هەقى خۇبەتى بەرگى بكات، بەلام وەك ئەوهى كه به تەما بن بلى ئىدى واز لهو بابەتە بىنە، گوتى له دواى "شەرى گەوره" كه به قسەى خۇى شەرىكى ئەتۆمى دەبىت، ئەوسا كوردىش رزگارى دەبىت.

لهوكاتانەدا كه بەشېك له ئامادەبووان باسى نەزمىكى جىگەرەوهيان بۇ جىهان دەکرد. من بىرم لای ئەوه بوو كه ئەستەمە ئەو وئاتانەى كه بۇ خۇيان دەيان كىشەى نىوخۇبى كەلەكەبوويان هەيه، بتوانن تەونى نەزمىكى نوئ بۇ دنيا بكىشن، بەلام لهرووبەكى پراگماتىكىيەوه خەيالم بۇ لای ئەوهش دەچوو كه ئايا رووسيا بەهۆى پەيوەندىيەكانى لهگەل وئاتانى رۇژەلانى نىوہپاست تا چەندە دەتوانىت كاريگەرى لهسەر چارەسەرکردنى پرسى كورد هەبىت؟ دواتر له سەنتەرى پرىماكوڤ، بىرەوهەرىيەكى پرىماكوڤ يەكىك له وەزىرانى دەرەوى مۇسكوڤيان لهگەل بارزانى نەمر بۇ گىرامەوه كه دەشنى پەيوەندى بەو پرسىارەوه هەبىت. پرىماكوڤ داواى له بارزانى كوردبوو لهگەل عىراق رىكەبەوت، بەلئى دابوو ئەوانىش ئاسانكارى بكەن. بارزانى له وەلامدا گوتبووى من رىكەكەوم، بەلام له پشەتەوه خەنجەرم لى دەدەن. خالىكى دىكەى لاوازى رووسيا له شەپە ساردەكەيدا لهگەل رۇژتاوا، ئابوورىيە. پووتىن رىگەياندووہ كه ئەوان پلانى بەهېزکردنى ئابوورىى رووسىايان هەيه و به بەهېزى دەمىنەوه.

مارسەل سالىخوڤ كه بەرپۆهەبەرى پەيمانگەى لىكۆلنەوهى وزه و داراييە و بۇ خۇبىشى له تاتارەكانى رووسىايە، دەيگوت ئابوورىى رووسيا له 2022، به رىژەى 2% گەشەى كردووہ، سالى رابردووش ئەو رىژەى 3.6% بووہ. هەلبەت بۇ وئاتىك كه له شەپدا بىت، دەرەنگ يان زوو گەشەكردنى ئابوورىى هەر دەوهسنتىت. بۇ ئەوهى شەپ كاريگەرىيەكى زۇر خراب نەكاتە سەر ژيانى خەلك، مۇسكو هەم رىژەى سوودى بانكى بەرزكردووہتەوه، هەمىش خەرجىيەكانى حكومەتى زىادكردووہ تا پارە له رىگەى پىدانەوهى به كارمەندانى دەولەت و خەرجىى پرۆژەكان بىتەوه ناو بازار و بەوهش چەرخى ئابوورىى بسوورىتەوه. هەلبەت زىادبوونى كىشەى هەلئاوسانىش له ئاسۆيە، ئەمە بىجگە له وهى كه ناردنى هېزى مرويى بۇ بەرەكانى شەپ وادەكات كه هېزى كار له بازاردا كەم بىتەوه. ئەمە بىجگە له كاريگەرىى گەماروكانى ئەمريكا و ئەوروپا لهسەر رووسيا. مامۆستايەكى زانكو پىي گوتم سەهۆل لهسەر بانەوه كەوتووہتە سەر ئۆتۆمبىلەكەى و، سى مانگە چاوهپىيە چاكى بكەنەوه، بەلام بەهۆى كەمى كەلوپەلەوه هېشتا چاك نەكراوهتەوه و ئەويش دەستەپاچەبووہ. بۆيە سەرەپاى راپۆرتە رەسمىيەكان، داهاووويكى باش چاوهپىيى ئابوورىى رووسيا ناكات ئەگەر شەپى ئۆكرائىنا زۇر بخايىننىت.

قەبارەى كۆى بەرەمى نىوخۇبى رووسيا له 2022، تەنيا 2 تریليون 200 مىليار دۆلار بووہ و ئەوهش له بەرامبەر 25.5 تریليونەكەى ئەمريكا ژمارەبەكى كەمە. لەبەر ئەوهشە كه لهوانەيه لىرە كەسانىك هەبن كه دوعا بكەن ترەمپ بگەپتەوه، بەوهيوابەى كه شەپ بووہسنتىت. بەپى راپۆرتىكى هاوسەنگى سەربازى له جىهان رووسيا له 2022دا 87.9 مىليارى بۇ بودجەى بەرگى خەرج كردووہ و ئەوهى ئەمريكاش 766.6 مىليار بووہ. له زۇر بابەتى دىكەشدا وەك ژمارەى فرۆكەى جەنگى ناهاوسەنگىيەك له تواناى هەردوولادا هەيه، بەلام رووسيا تانك و چەكى ئەتۆمى زىاترى هەيه. بەپى ئامارىك له سالى 2023دا زياتر له 5000 كئاوهى ئەتۆمى هەبووہ كه 1674دانەى ئامادەيه بۇ تەقاندن، ئەمەش گەورەترىن جەخانەى ئەتۆمى دنيايه.

له دواى قسەكانى سەرۆكى فەرەنسا سەبارەت به پىويستى بەشدارى راستەوخۇى سەربازەكانيان له شەپى ئۆكرائىنا، پووتىن گوتى ئىمە چەكى وامان هەيه كه دەتوانىن بەوه ئەوروپا بپكىن. ئەمەش ئامازەيهك بوو بۇ ئەگەرى بەكارهېنانى مووشەكى ئەتۆمى تاكتىكى له ئەگەرى فراوانبوونى شەپدا. رووسيا ئەزموونى شەپىكى ساردى لهگەل رۇژتاوا هەيه كه تىيدا دۆپاندى، به ئەگەرى زۇر ئەمجارەش، سەرەپاى ئەوهى كه پالىشتى كاتىبى هەندىك وئاتى دژە رۇژتاواى به دەست هېناوه، بەلام له ماوهى درىژخايەندا، لەرووى سياسى و ئابوورىيەوه له رۇژتاواى ناباتەوه كه 500 سالى هەژموونى دنياى به دەستەوهيه، بەلام پرسىارى گەوره ئەوهيه كه چى روودەدات ئەگەر رووسيا به كردەوه دەست به پەلەپتەكى مووشەكه ئەتۆمىيەكانيدا بنىت؟ ئەمەش پرسىارىكە كه دەشنى دووجار بىرى لى بكرىتەوه.